

YOLCULUK

Seza Kutlar Aksoy

“Yolculuk”, Seza Kutlar Aksoy’un çocuk edebiyatımıza kazandırdığı, Serap Deliorman’ın resimlediği bir çocuk edebiyatı yapıtıdır. Kitap, okulöncesi dönem çocuklarına seslenmektedir.

Kitapta, babası kaptan olduğu için kendisinden uzakta olan ve ona büyük özlem duyan bir kız çocuğunun, annesinin kendisine okuduğu bir kitaptan da etkilenerek uzaklardaki insanların yaşamlarına ilişkin kurmuş olduğu düş dünyası ele alınmıştır.

“Yolculuk”, okulöncesi döneme seslenen bir çocuk edebiyatı yapıtı olduğundan sayfalarda görsellerin daha büyük bir yer kapladığı, sözcüklerinse görselleri kurguda destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Bu kitabın sayfalarında yer alan resimler ile öykünün kurgusunu yansıtmaya görevini üstlenen sözcükleri barındıran yazı karakterleri arasında estetik bir bütünlük bulunmaktadır. Sayfalara bakıldığında ne resimler ne de yazılar gözü yormaktadır. Bu iki öğenin sayfada bir bütün halinde bulunması ise kitabın izlenme-okunma isteğini artırıcı bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kitapta yer alan resimler, çocuğun düşünmesine ve düş kurmasına yol açabilecek özelliklere sahiptir. Örneğin, kitabın 8. ve 11. sayfalarında bulunan uzak denizlerdeki bir gemi resmi, çocuğun uzak yerlerle ilgili ya da bir gemi yolculuğuyla ilgili düş kurmasına ve uzaklarda yaşayan insanların yaşamlarını düşünmesine yol açabilir. Kitapta yer alan resimler, son derece canlı renklerle ve sıra dışı çizgilerle oluşturulmuştur. Bu nedenle resimler, bu dönem çocuklarını düşündürmenin yanı sıra eğlendirebilme özelliğini de beraber taşımaktadırlar.

Kitapta yer alan görseller, çocuğu düşünmeye, düş kurmaya, yorum yapmaya özendirici özellikler taşımaktadır. Örneğin, çocuk bu kitaptaki açık denizlerde yol almakta olan gemi ya da deniz feneri gibi görsellerden yola çıkarak kendisi de öyküler oluşturabilir.

“Yolculuk”, okulöncesi dönemdeki çocukların kavram gelişimini destekleyici bir nitelik taşımaktadır. Kitapta “çocuk, anne, baba, oyuncak, koltuk, sandalye, sehpa, abajur, kitap, çerçeve, halı, kedi, pencere, top, perde, bardak, saksı, ev, köpek, güneş, bulut, ağaç, deniz, gemi, balık, çiçek, deniz feneri, kuş, pastel boya ve defter” olmak üzere 30 nesne ve varlığın resmedildiği görülmektedir. Kitapta yer alan bu nesne ve varlıklar, günlük yaşamdaki yerleri, kullanım alanları ve işlevleri çocuğa sezdirilecek biçimde resmedilmiştir. Bu bağlamda söz konusu kitabın, çizgi ve rengin diliyle nesne

ve varlıkları tanıtma, onların görsel imgelerini çocukların belleğinde kavramsallaştırma sorumluluğunu üstlendiği görülmektedir.

Özetle, "Yolculuk" adlı kitap, gerek içerik özellikleriyle gerekse tasarım özellikleriyle okulöncesi dönem çocuklarının duygu, düş ve düşünce dünyasını besleyebilecek nitelikte bir yapıttır.

Arş. Gör. Sedat KARAGÜL

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi